

GKC
Horaplantsoen 18
6717 LT Ede

Betreft: rapportage programma Water 2012
Datum: 27 maart 2013.

Project: Uitbreiding budget Programma Water: KC12-01
Bijlage: "Groen water werkt", september 2012

Beste mensen,

Op 1 september 2011 eindigde het eerste verkennende jaar van het programma WATER. De resultaten van dat programma waren bemoedigend. Bovendien was er veel belangstelling van het Groen Onderwijs voor het thema Water. Reden genoeg om in januari 2012 een verzoek tot verlenging van de verkennende fase van het programma te honoreren met een bijdrage van € 50.000,-. In deze verlenging is voortgebouwd op de fundamenteen die in het eerste traject (2010-2011) waren gelegd.

Het eerste project eindigde met het benoemen van een zestal voor groen onderwijs relevante thema's: Marine productie, Water in natuur en landschap, visstand- en viswaterbeheer, landbouwproductie bij verhoogd peil, waterrecreatie en klimaatbestendig inrichten. In dit project hebben we een aantal sessies besteed om de thema's op te hangen aan een aantal netwerken in het werkveld, te weten: drinkwater, natuur, recreatie, industrie en landbouw. Daarmee krijgt een thema opeens een plek en verbinding met diverse regionale belanghebbende partijen met kennis en ook met vragen. Dit is gevat in een document met als titel **"Groen water werkt"**, september 2012. Voor verder inhoudelijke verslaglegging verwijzen we naar dit document.

Het project heeft een aantal kansrijke netwerken opgeleverd die in 2013 worden benaderd. We gaan in 2013 verder uitvoering geven aan het visiedocument binnen het BOX4 project **"Verbreiding van de studentinstroom bij natuurgerichte opleidingen: de lichtgroene student"**. De genoemde thema's, netwerken en belangstelling vanuit het groene onderwijs bieden goede kansen en zullen in 2013 worden uitgebouwd. Het visie document is tevens een gids om verbindingen met regionale groene onderwijsinstellingen tot stand te brengen.

Aanvullend op het document van september 2012 kunnen we noemen dat op het thema marine productie nu een RAAK project in aanvraag is waarbij de stakeholder een noordelijke natuurbeschermingsorganisatie is. Vergelijkbaar met het *zeeboerderij* project in Zeeland wordt in samenwerking met een organisatie een dergelijke installatie gebouwd om onderzoek te doen naar de effecten ervan op natuurwaarden, eutrofiering en verslibbing.

De partners rond het programma Water, werken samen in het KIGO project “Van visser tot boer” van Edudelta. Dit project is voorbereid in het programma water en daarna onderbracht bij het programma Natuur en Landschap.

Sinds enige jaren hebben een drietal AOC's, te weten Clusius, Wellant en De Groene Welle onder de titel “De Sportvisserij academie” een opleiding sportvisserij gestart. Inmiddels betreft dit zo'n 200 studenten met een goed perspectief op een baan. Omdat deze opleidingen (bijna) 4 jaar bestaan begint bij de studenten een vraag te ontstaan naar vervolgstudies na het behalen van een MBO diploma. Minimaal 20 studenten van De Groene Welle hebben het voornemen door te stromen. Van de andere 2 scholen zijn de aantallen nog niet geïdentificeerd. Vanuit het programma Water is hiervoor gewerkt aan een doorstroomprogramma en we komen uit bij een Associate Degree (kort HBO programma van 120 EC op EU- niveau 5). Dat wordt een opleiding in samenwerking tussen genoemde AOC's en Hogeschool Van Hall Larenstein die de laatste jaren heeft geïnvesteerd in kennis op het gebied van visserij en aquacultuur. Er is een lector aangesteld (Paddy Walker) , een docent visserij en aquacultuur (Alwin Hylkema) en een docent met als specialiteit viswater beheer (Jeroen Huisman). Ook bij Edudelta is interesse in een doorstroomprogramma maar dan op het gebied van zout water. De voorbereidingen voor een AD zijn begonnen met een doorstroomprogramma voor het zoete water. Over enkele jaren, wanneer ook studenten van de pas opgezette opleiding Aquacultuur en Business van Edudelta zover zijn, wordt begonnen met een doorstroomprogramma voor zout water.

Onder de werktitel “AD aquacultuur en duurzame visserij” wordt er gewerkt aan een doorstroomprogramma. Hierin zijn 2 lijnen te herkennen: zoet en zout respectievelijk in de regio midden Nederland en Zeeland. In de AD komen onderwerpen van zowel ecologie als ook productie aan de orde.

AOC Groene Welle is trekker van het Europees Leonardo project “Aquaculture & Sports Fisheries”. Hierin wordt samengewerkt met een tiental partners uit 6 verschillende landen. Resultaten zijn verschillende modules op EU-niveau 1 tot en met 4. Het programmateam Water neemt zich voor om hier EU-niveau 5 aan toe te voegen in de vorm van een AD.

Netherlands Water Platform (NWP) zoekt toenadering tot het onderwijs om in de toekomstige vraag van goed geschoolde professionals te kunnen voorzien. Een AD past in die aanpak en gesprekken volgen. Dat geldt ook voor bedrijven uit het werkveld zoals de waterschappen Reest & Wieden, Noorderzijlvest en Groot Salland. Gesprekken zijn er nog niet geweest met hoogheemraadschappen in het westen die eveneens interesse hebben getoond.

Inmiddels is een Centrum voor Innovatief Vakmanschap WATER toegekend. De opleiding Live Sciences van de combinatie AOC Nordwincollege en ROC Friesland College is hier trekker van. Zij nemen hun partners uit het programma water hierin mee. Activiteiten zullen in 2013 op gang komen.

Deelnemende partijen:

- AOC Groene Welle , de heer Hans Coobs (Manager waterprojecten)
- AOC en ROC in Friesland : AOC NORDWIN en ROC Friesland College, de heer Peet Ferwerda (Directeur en tevens trekker CIV WATER)
- Wageningen UR , PRI : De heer Dr. Willem Brandenburg (onderzoeker cocreatie)
- INHOLLAND Delft : Dr. Karin van Beckhoven (Groene Hart academie)
- Hogeschool Van Hall Larenstein (trekker): Hendrik Boekhoud (communicado, waterprojecten) , Bert Schutte (projectleider)